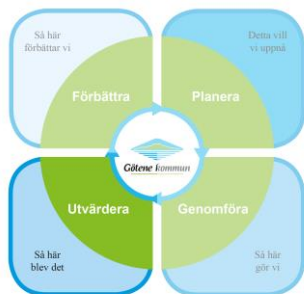

KVALITETSREDOVISNING

Sektor Barn och Utbildning
Förskola

År 2017

KVALITETSREDOVISNING

SAMMANFATTNING AV KVALITETSREDOVISNINGEN

Läsåret 16/17 har varit fyllt av utmaningar och nya erfarenheter för alla inom sektor barn-och utbildning. Hösten 2016 började lugnt och verksamheterna började komma ikapp efter den turbulenta tid som var föregående läsår, då våra nyanlända familjer kom till Götene kommun. Det var en omvälvande tid. Men vid jul 2016 stängdes samtliga boenden i kommunen och de flesta familjerna flyttade till andra orter i landet. Lika snabbt som vi skulle bygga upp verksamheter skulle nu dessa avslutas. Nu var det avsked som skulle tas och göras.

Denna redovisning avser det systematiska kvalitetsarbetet utifrån de nationella mål som finns för förskoleverksamhet. Redovisningen bygger på varje förskolas redovisning av det systematiska kvalitetsarbetet samt kommunala mål via handlingsplanen.

I Götene kommun finns åtta förskolor. I verksamheten har det under läsåret i snitt funnits totalt ca 588 barn inskrivna, en minskning från föregående läsår då det var ca 628 barn. Siffran varierar under året och generellt sett är det fler barn inskrivna under våren än under hösten.

Kompetensutvecklingsinsatser för förskolan har under året inriktats på det kollegiala lärandet och målen i handlingsplanen på respektive enhet. Kompetensutvecklingen sker genom kollegialt lärande på olika sätt. Utgångspunkten för det kollegiala lärandet har i huvudsak arbetslagets erfarenheter, dokumentation eller litteratur. Förskolan har två kommungemensamma kompetensutvecklingsdagar under läsåret och två dagar som enheten förfogar över på egen hand. Vid de kommungemensamma dagarna ges möjlighet till lärande mellan förskolor inom kommunen, något som bidrar till att skapa förutsättningar för en likvärdig förskoleverksamhet.

Varje förskola väljer utifrån föregående läsårs kvalitetsredovisning ut ett antal nationella mål som kommer vara i fokus för årets kvalitets-/utvecklingsarbete. I slutet av läsåret gör arbetslagen en värdering av måluppfyllelsen på en fyrgradig skala där fyra är mycket hög måluppfyllelse. Måluppfyllelsen ligger till klart övervägande del på nivå tre och fyra.

Barn lär hela tiden, något som förskolans personal stödjer, uppmuntrar och utmanar. Arbetslagen formulerar i handlingsplanerna vad i barnens lärande de väljer att fokusera extra på under läsåret. De valda områdena utgår från de nationella styrdokumentet

GRUNDFAKTA OM SEKTORN/BOLAGET

Enheten består av åtta förskolor. Nedan finns enheterna namngivna och hur många barn som i snitt funnits inskrivna på dessa. Antalet barn varierar under ett läsår. I snitt har enheterna under året haft följande antal barn.

Enheterna är:

- Hällekis förskola:
- Källby förskola:
- Förskolan Sjömärket
- Lillelunda:
- Ljungsbackens förskola:
- Miklagårds förskola:
- Västerby förskola:
- Skattkistans förskola:

Mätdatum: 161015

170415

44 barn	44 barn
97 barn	104 barn
31 barn	33 barn
125 barn	85 barn
97 barn	104 barn
52 barn	54 barn
64 barn	89 barn
76 barn	77 barn

Verksamheten på förskolorna är organiserad i hemvister. Hur hemvisten är arrangerad med tanke på t ex barnens ålder, varierar från förskola till förskola. På de förskolor där lokalerna tillåter det, är hemvisten det ställe dit barnet kommer och där det hämtas. Under vistelsetiden kan barnet befinna sig i olika lokaler/miljöer på förskolan och barnet träffar då barn och personal från även andra hemvister.

Varje enhet leds av en förskolechef. Från och med augusti månad 2015 har ledningsorganisationen ändrats till att omfatta fem förskolechefstjänster som ansvarar för var sitt område. Respektive förskolechef ges genom detta större förutsättningar att utöva ett pedagogiskt ledarskap då chefen kan vara närmare sin verksamhet. De fem förskoleområdena är Miklagård och Skattkistan, Ljungsbackens och Västerby förskolor, Källby gårds förskolor, Lillelunda och Hällekis förskola. Förskolechefen för Hällekis förskola är även chef för pedagogisk omsorg en verksamhet som inte beskrivs i detta dokument eftersom den inte är en skolform enligt skollagen.

På central nivå finns en administratör som hanterar barnomsorgskön åt samtliga kommunala förskolor och en av de fristående förskolorna. För alla kommunala förskolor finns också en administratör som sköter t.ex. Planering förskola. På samtliga förskolor finns det pedagoger från arbetslagen som är representanter i enhetens utvecklingsgrupp eller verksamhetsgrupp. Tillsammans med förskolechefen driver de utvecklingen framåt samt planerar verksamheten, t.ex. inför semestrar och högtider. Förskolorna hade från och med höstterminen också tillgång till tre utbildade pedagoger, en på 75 %, två på 20% samt en specialpedagog från elevhälsan på 90 %.

De fem förskolecheferna arbetar nära tillsammans och träffas kontinuerligt för att diskutera verksamhets- och utvecklingsfrågor liksom ekonomi och organisation. Dessutom träffas, skolchefen, förskolechefer, rektorer, Barn-och elevhälsochefen och kommunutvecklaren en förmiddag varje vecka för att diskutera övergripande frågeställningar samt ha pedagogiska diskussioner för att utveckla och utmana det pedagogiska ledarskapet. Vid träffarna deltar i olika om-

fattning ekonom, IT-strateg och personalkonsult. Förskollärrerrepresentanter från alla kommunens förskolor, samtliga förskolechefer, pedagogistorna och kommunutvecklaren träffas regelbundet i forumet "förskolans utvecklingsgrupp" för att diskutera och planerar förskolans gemensamma utvecklingsbehov.

Kostnader och andelen barn

I nedanstående tabell redovisas kostnader per barn, andelen inskrivna barn i kommunens förskoleverksamhet och antalet inskrivna barn per årsarbetare.

Läsår	16/17	15/16	14/15	13/14	12/13	11/12	10/11	09/10	08/09
Kostnad (kr) per inskrivet barn i Götene	171 100	126 900	128 500	120 200	112 700	111 900	107 400	114 200	108 400
Kostnad (kr) per inskrivet barn i kommungruppen	138 600	133 900	128 400	124 400	121 300	118 100	110 800	111 200	110 500
Kostnad (kr) per inskrivet barn i riket	144 700	138 800	133 900	129 700	127 000	122 300	119 800	117 600	116 600
Andel (%) inskrivna barn av samtliga i åldern 1 - 5 år i Götene	87 %	82 %	78 %	77 %	76 %	72 %	72 %	72 %	70 %
Andel (%) inskrivna barn av samtliga i åldern 1 - 5 år i riket	84 %	83 %	83 %	84 %	84 %	83 %	83 %	82 %	81 %
Antalet inskrivna barn per personal i Götene	4,9	5,6	5,7	5,6	6,5	6,0	5,8	5,5	5,4
Antalet inskrivna barn per personal i riket	5,1	5,2	5,3	5,3	5,4	5,3	5,4	5,3	5,3

Källa: Siris och Skolverkets kommunblad

Siffrorna visar att kostnaden per inskrivet barn är högre i Götene än i riket och kommungruppen. Så har det inte varit tidigare år. Andelen inskrivna barn i Götene kommuns förskolor ökar något varje år. Förutom att antalet barn ökar så ökar även barnens vistelsetid. De senare åren har förskolans hemvister tagit emot många barn i augusti, vid årsskiftet och sedan under hela våren. Då inflödet av barn är ständigt under året med tyngdpunkt under våren blir det, periodvis, svårt att utöka verksamheterna i samma takt som krävs. Andelen inskrivna barn i Götene förskolor är i år högre än för kommungruppen och riket. En skillnad från tidigare år. 7 % av Götene 1-5-åringar är inskrivna i pedagogisk omsorg medan den siffran är 2 % för riket och

kommungruppen. Antalet inskrivna barn per personal i förskolan i Götene sjönk lå 13/14, en siffra som ökade lite för lå 14/15 för att sedan 15/16 sjunka till samma nivå som 13/14: 5,6 barn/personal. I år sjunker den siffran till 4,9 inskrivna barn/årsarbetare.

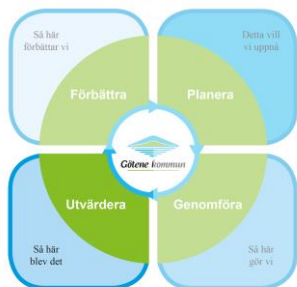
Personal

Antal årsarbetare och andelen årsarbetare med pedagogisk högskoleutbildning redovisas i nedanstående tabell. Uppgifterna är hämtade från Skolverkets statistik.

Läsår	16/17	15/16	14/15	13/14	12/13	11/12	10/11	09/10	08/09
Antal årsarbetare i Götene	iu	101	104	93	90	92	92	92	92
Andel (%) årsarbetare med ped. högskoleutbildning i Götene	67 %	69 %	69 %	80 %	79 %	76 %	74 %	72 %	67 %
Andel (%) årsarbetare med ped. högskoleutbildning i riket	42 %	44 %	45 %	53 %	53 %	54 %	54 %	54 %	53 %

Källa: Skolverkets kommunblad

Andelen årsarbetare med pedagogisk högskoleutbildning har gått ner en aning mot förra läsårets 69 %. Trots detta är andelen årsarbetare med pedagogisk utbildning betydligt högre i Götene än vad den är i genomsnitt i riket. En av förklaringarna till att andelen årsarbetare med högskoleutbildning sjunker, är att personalrörligheten inom förskoleverksamhet är större nu än vad den varit tidigare. Detta i kombination med att det nationellt sett finns för få utbildade och legitimerade förskollärare, gör att det inte alltid går att ersätta en utbildad personal som slutar med än annan, även om det är ambitionen. Att ha en hög andel utbildade förskollärare är en grundförutsättning för att verksamheten ska hålla en hög kvalitet och kunna leva upp till de lagkrav som finns för verksamheten.

SYSTEMATISKT KVALITETSARBETE

Viktiga resultat

I kommunens förskolor finns en relativt hög andel utbildade förskollärare; 69 %. Övrig personal är utbildade barnskötare eller motsvarande och till viss del finns även utbildad personal anställd. De olika förskolornas verksamheter är i stora drag organiserade på liknande sätt men avgörs till sist av respektive förskolas förutsättningar. Barnens nyfikenhet och lust att lära är utgångspunkt för verksamheten, något som påverkar hur verksamheten organiseras. Olika typer av lärmiljöer som ”byggs upp i förskolan” är till för att stimulera och utmana barnen i deras lärande. Barnen har sin tillhörighet på en viss hemvist men har sedan möjlighet att under dagen röra sig i andra lärmiljöer än den hemvisten erbjuder.

Arbetslagen reflekterar kontinuerligt och systematiskt kring hur verksamheten kan utvecklas ytterligare. Till sitt stöd har de kommunens pedagogistor. Reflektionen leder till att förändringar görs utifrån de behov som uppstår.

Samtliga förskolors personal är uppdelade i arbetslag. På förskolorna finns det en verksamhetsgrupp och en utvecklingsgrupp. Verksamhetsgruppen arbetar med samordning av resurser och genomförandet av verksamheten, medan utvecklingsgruppen arbetar med utveckling av den pedagogiska verksamheten. En kommunövergripande utvecklingsgrupp finns också där representanter från alla förskolors utvecklingsgrupper ingår. Alla förskolor gör föräldrarna delaktiga i barnens vardag på förskolan genom möten där föräldrar bjuds in till dialog i olika forum t.ex. Drop-in.

Projekt

På samtliga förskolor i kommunen arbetas det med projekt. Projekten har under läsåret till exempel berört hållbar utveckling, närmiljön, vatten och rörelse. Vissa projekt har varat hela läsåret och vissa har varit under en kortare period.

Reflektion

Samtliga förskolor har haft reflektion där pedagogistor handlett. Detta har skett i olik utsträckning beroende på behov och efterfrågan. Pedagogisterna har till sin huvudsakliga uppgift att handleda pedagogerna i deras reflektionsarbete med pedagogisk dokumentation som verktyg. Pedagogisterna är ett stöd för arbetslaget att se hur de ska gå vidare i sina pedagogiska aktiviteter och processer.

Utvecklingssamtal

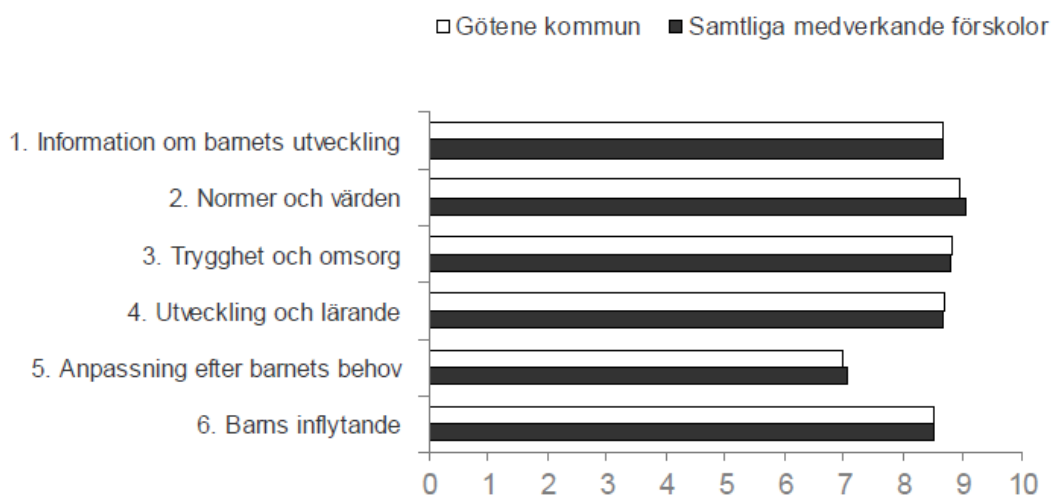
Alla barn i Götene kommun erbjuds ett samtal på höst och vår. Alla vårdnadshavare erbjuds också ett uppföljningssamtal efter inskolning. De barn som ska börja förskoleklass erbjuds även ett överlämningssamtal. Samtliga samtal har sin grund i läroplanen och det enskilda barnets utveckling i barngruppen.

Resultat från Skolinspektionens vårdnadshavarenkät 2016

370 vårdnadshavare svarade på enkäten. Det utgjorde 63 % av vårdnadshavarna. Syfte med enkäten är att granska all skolverksamhet i hela landet. Det kallas regelbunden tillsyn. Förskoleenkätens frågor utgår ifrån de bedömningsområden som den regelbundna tillsynen är inriktad

på. Bedömningsområdena utgår i sin tur från skollagen och läroplan gällande förskolan. Enkätfrågorna inriktas särskilt på områden som kan vara svårt att få information om från andra källor.

Ett högt indexvärde indikerar en positiv uppfattning. Indexvärdena är tänkta att jämföras med övriga förskolors indexvärden för respektive område. Detta kan ge en uppfattning om hur den aktuella förskolan förhåller sig gentemot samtliga förskolor i enkätomgången. Indexvärdena för de olika områdena bör alltså inte jämföras med varandra.

	Götene kommun	Samtliga medverkande förskolor
1. Information om barnets utveckling	8,7	8,7
2. Normer och värden	9,0	9,1
3. Trygghet och omsorg	8,9	8,8
4. Utveckling och lärande	8,7	8,7
5. Anpassning efter barnets behov	7,0	7,1
6. Barns inflytande	8,5	8,5

Länk till hela rapporten: <http://sirir.skolverket.se/siris/ris.openfile?docID=564517>

Klagomålshantering

Hur klagomål ska hanteras finns angivet i skollagen 4 kap §§ 7 – 8. Det ska finnas skriftliga rutiner för klagomål och dessa finns beskrivna i skolans informationshäfte och på kommunens

hemsida. På hemsidan finns också en digital tjänst som heter klagomålshantering där den som vill lämna klagomål kan göra det.

De flesta synpunkter och klagomål som finns på verksamheten framkommer i direktkontakt med förskollärare, annan personal eller förskolechef. Ofta åtgärdas de omgående utan att registreras som ett klagomål.

Det har inte kommit in några klagomål via klagomålshanteringen. I direktkontakt med förskolechefen eller med personalen/hemvisten har framkommit synpunkter på t ex giftfri förskola, placeringar, övergångar, tider, matens innehåll och utbud, återkoppling, säkerhetsanordningar liksom verksamhet i angränsande lokaler.

Samtliga synpunkter har tagits på största allvar och hanterats med respekt. I de flesta fall har lösningar hittats. I vissa fall handlar det om missförstånd som uppstått och dessa har kunnat redas ut.

Skolinspektionsanmälningar

Ett ärende har under läsårets lämnats in till Skolinspektionen gällande kränkande behandling. Ärendet är avslutat.

Kränkande behandling

Under läsåret har tre anmälningar om kränkningar inrapporterats till Barn- och utbildningsnämnden. Samtliga ärenden är utredda och avslutade.

Typ av incident	Antal
Fysiskt våld	2
Kränkande tilltal	1

Särskilt stöd

Alla förskolor i Götene kommun har tillgång till en och samma specialpedagog. Specialpedagogens arbete är främjande, förebyggande och åtgärdande. Specialpedagogen handleder pedagoger och stödjer förskolechefer i frågor som har med särskilt stöd att göra. Vid behov träffar specialpedagogen även vårdnadshavare. Frågor som handlar om barn i behov av särskilt stöd tas upp i förskolans **BarnHälsöTeam (BHT)**. Det finns barn med behov av särskilt stöd på alla kommunens förskolor och utifrån behov organiseras verksamheten på bästa sätt för barnet. En handlingsplan upprättas vid behov. Förutom specialpedagogen finns det pedagoger som arbetar mer intensivt med de barn som behöver extra träning i exempelvis tal, språk och kommunikation.

Särskilda kvalitetshöjande insatser

Förskolan förfogar över fyra kompetensutvecklingsdagar per läsår. En dag per termin förfogar enheten själv över och den andra dagen finns det möjlighet att ha gemensamma aktiviteter för all personal i förskolan. Den kompetensutveckling som sker på den egna enheten finns beskriven i varje förskolas redovisning av det systematiska kvalitetsarbetet.

Utifrån de identifierade utvecklingsområdena genomfördes följande kompetensutvecklingsinsatser på flera enheter under läsåret:

- Lågaffektivt bemötande, Bo Hejlskov Elvén – föreläsning
- Religionsvetarna – föreläsning
- Studiebesök på HallonEtt förskola
- Litteraturseminarium
- TAKK – utbildning i bildstöd
- Kemikaliesmart förskola – föreläsning
- Kollegial handledning av Specialpedagog och Pedagogista

Utvärdering av enheternas handlingsplaner

Varje läsår inleds med att ett antal utvecklingsområden formuleras i form mål eller utvecklingsområden. Dessa är hämtade från de nationella styrdokumenterna för skolverksamheten. Valet av mål/utvecklingsområde bygger på föregående läsårs kvalitetsredovisning. Varje arbetslag arbetar under året med målen och dessa delutvärderas under läsårets gång.

En värdering av måluppfyllelsen görs vid läsårets slut enligt en fyrgradig skala:

4: mycket hög måluppfyllelse (**grön markering**)

3: medel/hög måluppfyllelse (**gul markering**)

2: medel/låg måluppfyllelse (**orange markering**)

1: mycket låg måluppfyllelse (**röd markering**)

Alla enheter följer upp handlingsplanen i ett särskilt dokument där följande område finns med för varje mål/utvecklingsområde: nationella mål kopplade till målet/utvecklingsområdet, målkriterier, resultat/utvärdering, värdering, analys samt planerade åtgärder. Dokumentationen finns i respektive enhets kvalitetsredovisning.

Här följer en sammanställning över vilka mål förskoleenheterna haft under läsåret och hur måluppfyllelsen är bedömd. Målen är alltid kopplade till ett nationellt mål för förskolan, hämtat från Lpfö-98 rev.2016 eller skollagen, och om möjligt även till minst ett av kommunstyrelsens mål: alla barn och elever trivs och mår bra, höga resultat i åk 9 och alla får ett gott bemötande. Dessa kopplingar framgår i enheternas kvalitetsredovisningar.

Hällekis förskola

Verksamheten ska genomföras så att den stimulerar och utmanar barnets utveckling och lärande. Miljön ska vara öppen, innehållsrik och inbjudande. Verksamheten ska främja leken, kreativiteten och det lustfyllda lärandet samt ta till vara och stärka barnets intresse för att lära och erövra nya erfarenheter, kunskaper och färdigheter. Förskolan skall sträva efter att varje barn utvecklar sin förmåga att ta ansvar för sina egna handlingar och för förskolans miljö.	4
Verksamheten ska genomföras så att den stimulerar och utmanar barnets utveckling och lärande.	4
Att varje barns utveckling och lärande kontinuerligt och systematiskt dokumenteras, följs upp och analyseras för att det ska vara möjligt att utvärdera hur förskolan tillgodoser barnens möjligheter att utvecklas och lära i enlighet med läroplanens mål och intentioner.	4
Att varje barn tillsammans med sina föräldrar får en god introduktion i förskolan	4

Källby Gårds förskolor

Utveckla ett nyanserat talspråk, ordförråd och begrepp samt sin förmåga att leka med ord, berätta, uttrycka tankar, ställa frågor, argumentera och kommunicera med andra.	3
Utvecklar sin nyfikenhet och sin lust samt förmåga att leka och lära.	4

Ljungsbacken och Västerby förskola

Utveckla ett nyanserat talspråk, ordförråd och begrepp samt sin förmåga att leka med ord, berätta, uttrycka tankar, ställa frågor, argumentera och kommunicera med andra.	4
Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar respekt för allt levande och omsorg om sin närmiljö.	3
Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar intresse och förståelse för naturens olika kretslopp och för hur människor, natur och samhälle påverkar varandra	3

Miklagårds förskola

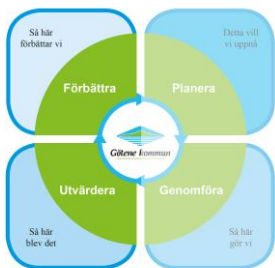
Förskolan ska ansvara för att resultat av dokumentation, uppföljningar och utvärderingar i det systematiska kvalitetsarbetet används för att utveckla förskolans kvalitet och därmed barns möjligheter till utveckling och lärande.	3
Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar sin förmåga att uttrycka sina tankar och åsikter och därmed få möjlighet att påverkas sin situation	3
Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar sin skapande förmåga och sin förmåga att förmedla upplevelser, tankar och erfarenheter i många uttrycksformer som lek, bild, rörelse, sång och musik, dans och drama	4

Skattkistans förskola

Förskolan ska ansvara för att resultat av dokumentation, uppföljningar och utvärderingar i det systematiska kvalitetsarbetet används för att utveckla förskolans kvalitet och därmed barns möjligheter till utveckling och lärande.	4
Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar sin förmåga att uttrycka sina tankar och åsikter och därmed få möjlighet att påverkas sin situation	4
	4

Lillelunda

Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar respekt för allt levande och omsorg om sin närmiljö.	3
Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar sin skapande förmåga och sin förmåga att förmedla upplevelser, tankar och erfarenheter i många uttrycksformer som lek, bild, rörelse, sång och musik, dans och drama i våra olika lärmiljöer.	3

MÅLSTYRNING

Utvärdering av handlingsplan Sektor Barn och Utbildning 2017

NÄMNDENS/BOLAGETS VERKSAMHETSMÅL 2016-2018	ÖNSKVÄRT RESULTAT Detta resultat vill vi nå/detta är vårt önsk- värda läge	PLANERING Dessa insatser/åtgärder har vi gjort som leder till vårt önskade läge/resultat	ANALYS/SLUTSATS Har det blivit som vi önskat? Varför eller varför inte? Sök orsaker, dra slutsatser	MÅLUPPFYLLELSE I förhållande till verksamhetsmål 4= mycket hög 3=medel/hög 2=medel/låg 1=mycket låg	NYA INSATSER/ÅTGÄRDER Beskriv insatser/åtgärder som planeras utifrån analys och måluppfyllelse
<i>Attraktiv skolkommun</i> Utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Kap 5. 3 § Skollagen	- Alla ska trivas och må bra - Bra kvalitet på våra skolor. - Bra lärmiljöer.	Barn-och elevhälsan arbetar främjande och förebyggande på alla enheter. Alla enheter ska arbeta med området: Stimulans och grundläggande värden i undervisningen/lärandet (Skolinspektionens enkät, ht-16) Alla enheter har en väl fungerande <i>Plan mot diskriminering och kränkande behandling</i>	Elevhälsans arbete har gett resultat. - Elevhälsan har regelbundet handledning med personal på nästan alla enheter. - I förskolan har EHT arbetet med ABC för föräldrar och pedagoger. (Utbildnings-satsning) - Vi har genomfört kollegiala samtal om trygghet trivsel och grundläggande vär-	3	Kvalitetsdialoger med kontaktpolitikerna i nämnden. Regelbundna möten mellan förskolechefer/rektorer och elevhälsa.

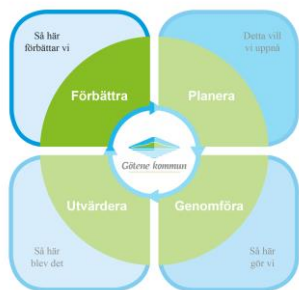
	Attraktiva utomhusmiljöer - Andel barn/årsarbetare ska minska, i	Under året 2017 kommer projekt att pågå i Lundsbrunn på Lundabyn och i Källby på Källby Gård för att förbättra skolgårdarna. Ny ekonomisk fördelningsmodell kommer att börja tillämpas 2017. Statsbidrag kommer att sö-	den. (Några enheter) Alla enheter har en Plan mot diskriminering och kränkande behandling. Vi tycker att vi jobbar bra förebyggande och åtgärdande, men att vi behöver lägga mer fokus på det främjande arbetet. Projekten är klara och rektorerna kan nu se utomhusmiljöer som är attraktiva för eleverna. Utemiljöerna kommer att användas på olika sätt för att berika undervisningen. Fritidshemmen kommer starta upp planerade rastaktiviteter med start aug -17. Fritidspedagogerna deltog i en föreläsning vilket skapade förståelse och engagemang för rasten som ett verktyg i undervisningen. Denna dag, Fritidsforum, har lett till diskussioner. Fördelningsmodellen har		
--	--	---	--	--	--

	förskolan och låg- och mellanstadiet. - Minska barngruppernas storlek Erbjuda barnomsorg på obekvämt arbetstid, med utökat antal platser	kas för att minska barngruppernas storlek. Barnomsorg på obekvämt arbetstid erbjuds.	lett till bättre förutsättningar för rektorerna att driva sina enheter. Statsbidraget söktes för att kunna minska barngruppernas storlek i förskolan. Vi vet enligt forskningsresultat att det skapar lugnare miljöer för barnen samt att deras kontaktnät minskar vilket gynnar små barn, som det står att läsa i Skolverkets allmänna råd <i>Måluppfyllelse i förskolan</i>. Ingen vårdnadshavare har varit i behov av barnomsorg på obekvämt tid under läsåret 16/17. Finns behov erbjuds omsorgen.		
<i>Barn och unga ska ges goda förutsättningar att utveckla sin fulla förmåga.</i> Alla barn och elever ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina	- Alla elever ska gå ur skolan med godkända betyg. - Meritvärdet ska höjas - Att alla barn ska kunna läsa när de går ur 3:an.	All personal arbetar utifrån språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt. Utbildningsinsats av konsult, kommunens SVA-samordnare och förstelärare påbörjas vt-17.	Kartläggningen av Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt, SKUA, kom igång under våren-17. Skolor har i olika utsträckning arbetat med SKUA. De skolor som genomfört läslyftet har med sig arbetssättet Meritvärdet ligger i nivå med tidigare år, svårt att mäta på grund av stort antal nyanlända 2016.	4	Arbeta vidare med språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt Regelbundna möten mellan förskolechefer/rektorer och elevhälsa. Kollegiala samtal i kollegierna ute på enheterna som fokuserar på inkludering. KAA, projekten fortlöper även under nästkommande läsår.

egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. 3kap. 3§ Skollagen En hemkommun ska löpande under året hålla sig informerad om hur de ungdomar i kommunen är selsatta som har fullgjort sin skolplikt men inte har fyllt 20 år och inte genomför eller har fullföljt utbildning på nationella program i gymnasieskola eller gymnasiesärskola eller motsvarande utbildning (aktivitetsansvar). 29 kap. 9 § Skollagen	Alla elever ska utmanas/utvecklas och få rätt stöd. Alla barn har rätt till behöriga och kompetenta personal i förskola/skola. Samarbete skola – socialtjänst för att stödja barn/ungdomar i riskzon.	Barn-och elevhälsans personal arbetar tillsammans med skolledare/pedagoger för att tillgodose alla elevers behov. Ta fram en handlingsplan innehållande utbildnings- och kompetenshöjande insatser för digitalt lärande för huvudman, skolledare, personal och barn/elever. (gr, fh) Ekonomi för genomförande. t.ex. inköp/drift av digitala enheter, infrastruktursatser t.ex. utökad kapacitet i nätverk, utökade resurser när det gäller support för teknik och digital pedagogik. Regelbundna träffar med IFO på våra RF-möten.	Barnhälsoteam och Elvehälsoteamen har under läsåret utvecklats och arbetar mer förebyggande. Barnhälsoplan för förskolan har införts. Implementering av denna pågår. En plan har tagits fram och kommunicerats med skolledare och nämnd. Då regering inte tog beslutet förrän i juni har arbetet inte fullt ut kommit igång utan det kommer att ske till ht-17. Ett förslag är presenterat kring satsningar av digitalisering utifrån nationella strategin för skolan som inte beslutats på grund av att medel saknas. Kompetenshöjande insatser pågår under hösten. Representanter från Individ och familjeomsorgen, IFO, har besökt RF-mötena vid tre tillfällen och det har varit mycket uppskattat. IFO har		
---	--	---	---	--	--

	Alla barn ska gå i skolan.	Projekt DUA, Level Up och KASAM Ungdomarna får stöd och råd för hitta vägar till studier, praktik eller andra aktiviteter som erbjuds av kommunen. Tillbaka till skolan, TTS-arbetet fortsätter. Elevhälsan arbetar förebyggande och främjande. Frånvaro dokumenteras, analyseras på enheten. Redovisning sker månadsvis i arbetsutskottet.	informerat om vilka rutiner som finns vid en orosanmälan. Det har lett till skolledarare som känner sig säkrare på arbetsgången när en orosanmälan gör och hur efterföljande arbetsgång ser ut. IFO har också informerats och samtalats med skolledarna om vikten av tidiga insatser samt hur situationen ser ut i Götene kommun. Många lider av psykisk ohälsa. Vad beror detta på? Är frågan vi ställer oss. DUA har lett till att fler får hjälp och stöd till sysselsättning samt riktade insatser från arbetsförmedlingen. Level Up har lett till bättre samarbete med LSS och daglig verksamhet. KASAM har lett till att ungdomar har fått möjlighet att delta i fler aktiviteter. Alla enheter redovisar frånvaron. Frånvaron ska vara analyserad. Plan för frånvarotrappa har reviderats och blivit tydligare		
--	-----------------------------------	---	---	--	--

ar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. 3 kap. 3§ Skollagen					
<i>Varje enhet har en väl fungerande kommunikation mellan pedagoger, vårdnadshavare och barn/elever om deras kunskapsmässiga och sociala utveckling</i> Eleven och elevens vårdnadshavare och vårdnadshavare för ett barn i förskolan ska fortlopande informeras om elevens eller barnets utveckling. Kap 3. 4§	Kommunikation/information ska ske genom Delta. Ökad samverkan mellan förälderskola.	IT-samordnare utbildar pedagoger vid alla enheter. Enheter utrustas med it-verktyg Skapar fungerande kommunikationsvägar i Delta.	Alla förskolor är igång med Delta som kommunikationsväg. Det gäller även alla skolorna. Inom fritidshemmen behöver detta utvecklas vidare eftersom förkunskaperna inom IKT är väldigt varierande mellan fritidshemmen och arbetsgrupperna. IT-samordnaren har utbildat pedagogerna vid alla enheter. Gällande PC och kanoner så finns det en mycket god tillgång till dessa inom personallagen på skolan. Inom förskolan har all tv.personal en egen Ipad. Dock ser vi att tillgången till IT-verktyg inte är tillräcklig för F-6 samt att de IT-verktyg som finns där är av varierande kvalitet.	3	Användningen av Delta ska öka på alla enheter.

SAMMANTAGEN ANALYS - UTIFRÅN BÅDE DET SYSTEMATISKA KVALITETSARBETET OCH HANDLINGSPLANEN

På alla enheter sker arbetet systematiskt och följer arbetsgången för ett systematiskt kvalitetsarbete. Organisationen är lärande och personalens arbetsmetoder utvecklas ständigt genom kollegialt lärandet och genom input utifrån. Utvecklingsarbete tar enligt Blossing 5-8 år innan det blir en naturlig del av verksamheten och det är därför viktigt att hålla fast vid de utvecklingsarbeten och utvecklingsmetoder som är påbörjade samtidigt som nya infallsvinklar alltid måste tas i beaktande.

Att se barnens lärande, utveckling och välmående i ett helhetsperspektiv, från förskola till och med åk 9, är en viktig faktor för att skapa bästa möjliga förutsättningar för alla barn. Det är i förskolan som grunden för barnets lärande och sociala gemenskap läggs. Utvecklingsarbetet på förskolan och i grundskolan ligger därför i linje med varannat. Att så har varit fallet gör att alla som arbetar med barn och elever i kommunen "känner igen sig" i de satsningar som görs.

Förutsättningar för att skapa en lärande organisation i förskolan, är att det finns former för kollegialt lärande och dokumentation. Under året har pedagogistorna använts i olika sammanhang med ett fokus på utvecklingsfrågor. En annan förutsättning är reflektion och pedagogisk dokumentation. Pedagogisk dokumentation är dokumentation om barns lärande och utveckling som pedagogerna diskuterar sinsemellan med varandra. Den är utgångspunkten i arbetet med verksamhetsutveckling. Pedagogistan är ett viktigt stöd till arbetslagen i detta arbete. Genom att systematiskt granska/se sin verksamhet har pedagogerna nu ett verktyg till att förändra miljöer ute och inne samt sitt eget förhållningssätt och sin pedagogroll vilket leder till högre kvalitet enligt Helen Timperley, professor om lärares lärande.

För att stimulera barnens lärande och lust att lära, är det väsentligt med utmanande lärmiljöer. Att skapa sådana har varit och är de senaste årens fokus på de flesta förskolorna. Måluppfyllelsen i detta arbete värderas i utvecklingsplanerna genomgående som högt. Även om den är hög är det viktigt att fortsätta att ha lärmiljöerna i fokus för att den höga nivån ska bibehållas.

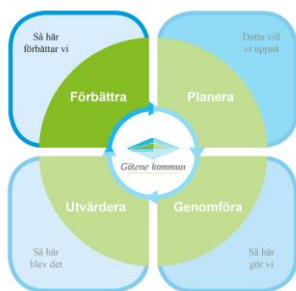
Måluppfyllelsen inom ovanstående områden värderas tämligen lika mellan förskolorna. Detta är ett resultat av den reflektion som skett i arbetslagen, den pedagogiska dokumentationen och kollegialt lärande. För att bibehålla likvärdig förskoleverksamhet inom och mellan Götene kommuns förskolor behövs ett fortsatt kollegialt lärande.

Kompetensutvecklingen under året har varit lågaffektivt bemötande och den egna förskolans utvecklingsområden. Det är viktigt att arbeta med att "hålla i, ut och om" processer som startats.

I förskoleenkäten som genomförs av Skolinspektionen visas goda siffror. Vårdnadshavarna är nöjda med verksamheterna. Detta beror till stor del på pedagogernas bemötande när vårdnadshavare har frågor eller ifrågasätter verksamheten. Det är viktigt att pedagogerna är professionella i sitt bemötande. Det är viktigt att reflektera över pedagogens roll i mötet. Detta är något som alla enheter arbetar mycket med under de senaste två läsåren. Det är genom reflektion pedagogerna kan få syn på sitt handlande i samverkan med kollegor och barn.

Skolinspektionen skrev fram en brist i förskolorna vid den regelbundna tillsynen vt-17. Den handlade om rutiner och handlande när kränkningar sker i verksamheterna. Detta är ett svårt område som förskolecheferna tog sig an så snart beslutet kom efter tillsynen. Alla förskolor har och kommer arbeta med normer och värden under kommande läsår samt arbeta med rutinerna och föra kollegiala samtal kring vad kränkningar är och innebär. Alla förskolor kommer samarbeta med Friends under kommande läsår. Det har också bokats en föreläsare ht-17, Ann-Marie Körling. Hon kommer prata om språkets betydelse i bemötandet av barn och andra. Det har också bokats en föreläsare till våren 2018, Susanna Anderstaf. Hon kommer föreläsa om kränkningar och bemötande. Arbetet resulterade i att förskolorna rapporterade in tre anmälningar till Barn och Utbildningsnämnden. Det är viktigt att synliggöra kränkningar för det fortsatta förebyggande och främjande arbetet.

Arbetet med Delta har under flera år varit svalt. I år har det tagit fart på alla enheter. Jonathan Nyberg, IT-strateg, har varit ute på vissa förskolor och genomfört workshops, träffat IT-inspiratörerna på förskolorna dels för att sprida kunskap men också för kollegiala möten där kunskap utbyts. Det är viktigt att fortsätta med dessa typer av sammankomster. Pedagogerna uttrycker vid mötena att det är viktigt samt att det ger avtryck i verksamheten. Detta arbete kommer hållas i under kommande läsår. Det kommer att komma en ny reviderad läroplan där skrivningar om digitalisering kommer finnas med. Denna implementering kommer att bli viktig att planera för.

UTVECKLINGSSOMRÅDEN

Under läsåret 2017/2018 kommer kompetensutvecklingen i förskolan att fokusera på de utvecklingsområden som finns på varje förskola.

Källby Gårds förskolor

- I utvecklingsgruppen kommer vi fokusera på Lpfö-98 reviderad 2016.
- Analysera och reflektera tillsammans med kommunutvecklare Anna Gustafsson och pedagogista Kristina Segerstig.
- Utveckla vår verksamhetsplan.
 - Enligt Skollagen 1 kap. ska utbildningen vara likvärdig inom varje skolform oavsett var i landet den anordnas. Utbildningen ska också kompensera för barns olika bakgrund och andra olikartade förutsättningar. För att lyckas med detta krävs en ökad samsyn. Vi behöver prata och diskutera utifrån Lpfö 10 reviderad 16 utifrån ”huret och vadet”.
- Utveckla ett gemensamt projektarbete ”En hållbar utveckling” där respektive avdelning/ spår arbetar utifrån
 - Återvinning
 - Vattnets kretslopp
 - Ekologiska avtryck
 - Hälsa och livsstil
- Utveckla reflektionstid och tidsfrågan för en god arbetsmiljö
- Kollegialt lärande.
- Utveckla samverkan mellan avdelningar/ spår.
- Lära och se vad är kränkning och vilka typer av incidenter har vi. ”Friends” kommer hjälpa oss i detta arbete.
- Vi kommer fortsätta att arbeta med språkutvecklande arbetssätt och arbeta med förskolans lärmiljöer inne och ute.
- Fler pedagoger behöver gå ”TAKK” utbildning för att stärka de yngsta barnens kommunikation.

Förskolan Skattkistan

- Fortsätta utmana barnen i olika aktiviteter, för att ge dem förutsättningar att utveckla 100- språkligheten med fokus på skapande, musik, drama och dans samt erbjuda barnen olika material och uttryckssätt
- Fortsätta utveckla det projekterande arbetssättet med fokus på läroplanens uppdrag och mål. Förskolan har ett gemensamt projekt där ex miljöerna förändras efter barnens idéer och hur projektet förändras.
- Fokus på normer och värden samt ett normkritiskt förhållningssätt
- Vi använder oss av dokumentationer på varierande sätt och synliggör dessa i olika former och vi använder oss av mer tecken och bilder i verksamheten.

- Reflektion sker i både små och stora grupper med barnen.
- Ge barnen utökade möjligheter och förutsättningar att uttrycka sig. Öka samarbetet mellan barnen på de olika hemvisterna.
- Fortsätta ha fokus på pedagogrollen och utveckla den medforskande, närvarande och utmanande pedagogen samt koppla verksamheten till litteratur och forskning.
- Delta används mer kontinuerligt. Fortsätta lägga ut fler dokumentationer på vad som händer i projektet/verksamheten.
- Språk och kunskapsutvecklande arbetssätt som genomsyrar verksamheten
- Förbättra formerna för modersmålsstöd samt sträva efter att modersmålsstöd finns i fler språk där det behövs.

Miklagårds förskola

- Fortsätta utveckla det projekterande arbetssättet med fokus på läroplanens uppdrag och mål.
- Fortsätta ha fokus på pedagogrollen och utveckla den medforskande, närvarande och utmanande pedagogen.
- Fokus på normer och värden samt ett normkritiskt förhållningssätt
- Fortsätta att dokumentera och reflektera med barnen samt att anpassa reflektionstillfällena efter barnens olika egenskaper. Den pedagogiska dokumentationen är ett redskap.
- Ge barnen kunskap om olika dokumentationsverktyg tex. Pic Collage, för att de ska få syn på sitt eget lärande.
- Fortsätta utveckla arbetet med Delta. Genom att lägga ut mer dokumentationer och bilder.
- Fortsätta utmana barnen i olika aktiviteter, för att ge dem förutsättningar att utveckla 100- språkligheten med fokus på skapande, musik, drama och dans samt erbjuda barnen olika material och uttryckssätt
- Göra föräldrar mer delaktiga i projekten och verksamheten och kring våra miljöer
- Ge barnen möjlighet att upptäcka och utforska sin närmiljö

Ljungsbacken/Västerby förskolor

- Delta – Vi behöver fortsätta utveckla vårt arbete med att kommunicera via detta forum med våra vårdnadshavare. Vi behöver se till att alla pedagoger känner sig bekväma med Delta och sättet att använda sig av det.
- Läroplanen – Vi kommer använda Läroplanen som en av vår pedagogiska litteratur att utgå ifrån. Speciellt första kapitlet om normer och värden.
- Friends – Vi kommer ta organisationen Friends till hjälp i vårt värdegrundsarbete.
- Kränkande behandling/anmälningar – kollegiala samtal om vad som är kränkningar och vad vi anmäler. Hur skriver vi blanketten, hur följs detta upp mm är något som vi behöver prata mycket om.
- Likabehandlingsplan – Planen behöver uppdateras och vi behöver samtala i grupper om den så alla känner att den är ett hjälpmedel i vardagen.
- Arbetslagsmålen – Vi kommer fortsätta ha med våra arbetslagsmål som skall öka vår kommunikation och vårt samarbete till en godare arbetsmiljö. Dessa skall utvärderas juni 2018
- Hållbar utveckling – Vi fortsätter med de tre mål vi har haft detta år med lite större fokus på tredje målet. Alla känner att det finns mycket mer att arbeta med i detta ämne. Vi kommer även ha kvar underrubriken närmiljön.

Lillelunda

- Naturvetenskap och teknik: Några hemvister har arbetat med naturvetenskap men saknar tekniken. En del hemvister har arbetat med experiment men behöver arbeta mer systematiskt med detta. och använda mer No-Teknik tillsammans med barnen.
- Hållbar utveckling: Våra gårdar behöver ha mer material för utforskande och lärande för barnen. Vi fortsätter även arbetet med kemikaliesmart förskola och återbruk, nya användningsområden av befintligt material eller restmaterial.
- Normer och värden: Vi (Pedagoger) behöver ha dialog, diskussion och utbildning kring kränkningar och hur vi arbetar gemensamt för att förebygga.
- Vi (pedagoger) behöver bli bättre på att filma oss själva när vi är med barnen. För att få syn på förhållningssätt, tilltal, hur vi ställer frågor och svarar, vad som "händer" i barngruppen d.v.s. kommunikation barn-pedagog, pedagog-barn, barn-barn etc.
- IKT: Ett ständigt behov att utveckla just nu känns det som att vi har verktyg men behöver arbeta mer med hur vi använder dem dvs. det pedagogiska innehållet. Vi behöver anlita ex. Mediapoolen för att alla pedagoger ska få en ökad kunskap om digital pedagogik och ex. börja med grunder i att programmera små robotar

Hällekis förskola

- Fortsätta med att diskutera hur vi ställer frågor till barn
- Fortsätta med att barnen ska utveckla förståelse och visa aktsamhet för material och miljöer på förskolan
- Koppla till aktuell forskning
- Arbeta med normer och värden utifrån Läroplanen för förskolan

Övergripande kommer alla förskolor att arbeta med normer och värden.